

**ЗАСАГЛАЛЫН ӨӨРИЙН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
2020**

АГУУЛГА

1. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГАЧЛАЛ	3
2. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ДҮН	4
3. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ДҮН	5
4. КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫГ САЙЖРУУЛАХАД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	14

1. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГАЧЛАЛ

Монголын хөрөнгийн бирж ТӨХК-с батлан гаргасан Хувьцаат компаниудад зориулсан “Компанийн засаглалын кодексын хэрэгжилтийг үнэлэх үнэлгээний асуулга” буюу компани өөрийгөө үнэлэх асуулгыг ашиглан Засаглалын өөрийн үнэлгээг хийсэн. Энэхүү үнэлгээний асуулт нь:

1. Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ба хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

2. Хувьцаа эзэмшигчдийн ижил тэгш байдал

3. Оролцогч талууд

4. Ил тод нээлттэй байдал

5. Төлөөлөн удирдах зөвлөл

6. Гүйцэтгэх удирдлага гэсэн 6 үндсэн үзүүлэлт бүхий нийт 100 асуултаас бүрдсэн.

Асуулт бүрийн хүрээнд хийгдвэл зохих ажлын хэрэгжилтийг 0-2 оноогоор үнэлж түүнийгээ хувьд шилжүүлэн, үнэлгээг 0-100 хувиар тооцож гаргасан болно.

Энэхүү асуултууд нь хувьцаат компанийн зайлшгүй баримтлах ёстой сайн засаглалын нийтлэг зарчим, Монгол Улсын Компанийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомж, Компанийн засаглалын кодексын холбогдох заалтуудын хэрэгжилтийг үнэлэх зорилготой юм.

3. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ДҮН

A	ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ БА ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРАЛ					Нийт 40 онооноос 35 оноо
	No.	Асуулт	0 Үгүй	1 Зарим	2 Бүрэн	Нотлох баримт
A.1	ХЭ-чид компанийн засаглалын кодекст заасан үндсэн болон бусад эрхүүдийг бүрэн эдлэх нөхцөл боломжоор хангагдсан уу?			2	Компанийн дүрэм	Хувьцаа эзэмшигчдийг эрхээ эдлэх нөхцөл боломжоор хангадаг.
A.2	Компанийн засаглалын кодекст заасан компанийн чухал асуудлуудыг ХЭХ-аар шийдвэрлэж байхаар дүрэмдээ тусгасан уу?			2	Компанийн дүрэм	ХЭ-ийн бүрэн эрхэд хамаарах асуудлыг ХЭХ-аар хэлэлцэх тухай дүрэмд тусгасан.
A.3	Компани хийж буй их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хянах боломж нөхцөлөөр ХЭ-ийг хангадаг уу?			2	МХБ вэбсайт	Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн талаар МХБ сайтад нийтэлдэг
A.4	ТУЗ-ийн гишүүний нэрийг дэвшүүлэх болон чөлөөлөх эрхийг хэрэгжүүлэх боломж нөхцөлөөр ХЭ-ийг хангасан уу?			2	Нэр дэвшүүлэх болох ХЭ хурлын материал	Өөрийн вэбсайт болон фэйсбүүк хуудас, МХБ вэбсайтаар дамжуулан мэдээлдэг.
A.5	ХЭ-чид компанийг хувьцаагаа эргүүлэн худалдан авахыг шаардах эрхтэй юу?			2	Компанийн дүрэм болон ХЭХ журам	Энэхүү эрхээ хэрэгжүүлэх боломжоор бүрэн хангадаг.
A.6	Ногдол ашгийн бодлого, ногдол ашиг тодорхойлох журамтай юу?			2	Ногдол ашгийн журам	2020 оны 10 сарын 23 өдрийн ТУЗ хурлаар
A.7	Сүүлийн 3 жилд ногдол ашиг хуваарилсан уу?			2	ТУЗ-ийн шийдвэр, ХЭХ-ын хурлын тэмдэглэл	2020 онд ногдол ашиг хуваарилсан.
A.8	ХЭХ-ыг санхүүгийн жил дууссанаас хойш дөрвөн сарын дотор багтаан хуралдуулдаг уу?			2	ТУЗ-ийн шийдвэр, ХЭХ-ын тэмдэглэл, хурлын зар мэдээ, мэдэгдэл	Жил бүр 4 сарын 30 өдөрт багтаан ХЭХ-ыг хуралдуулдаг. ХЭХ-ын материалыг СЗХ болон МХБ-д хүргүүлдэг
A.9	ХЭХ-ыг зарлан хуралдуулах журамтай юу?			2	ХЭХ-ын журам	Тийм. 2020 оны 10 сарын 23-нд шинэчилсэн.
A.10	ХЭХ-ын зарыг зохистой хэлбэрээр хүргэдэг үү?			2	ТУЗ шийдвэр, өдөр тутмын сонин, вэбсайт, и-мэйл	ХЭХ-ын журамд заасны дагуу хурлын зарыг зохих хэлбэрээр хүргэдэг.
A.11	ХЭХ-ын материалыг зохистой хэлбэрээр хүргэж, хурлаар хэлэлцэх асуудлыг судалж танилцах нөхцөл бололцоогоор хангадаг уу?			2	Хурлын материалыг ҮЦК-р дамжуулан тараадаг. Мөн цахим хуудсанд байршуулсан.	ХЭХ-ын журамд заасны дагуу хурлын материалыг зохих хэлбэрээр хүргэж, танилцах боломжоор хангадаг.
A.12	Компанийн удирдах албаны хүмүүст олгосон шагнал урамшууллыг ХЭХ-д тайлагнаж хэлэлцдэг үү?		1		Санхүүгийн тайлан	Жилийн болон хагас жилийн үйл ажиллагааны тайланд ерөнхий дүнгээр тусгадаг.

A.13	Компанийн саналын эрхтэй хувьцааны 5 болон түүнээс дээш хувийг эзэмшигч нь ХЭХ-ын хөтөлбөрийн хэлэлцэх асуудалд нэмэлт өөрчлөлт оруулах боломжтой юу?			2	Компанийн дүрэм, ХЭХ-ын журам	ХЭ-дийг энэхүү эрхээ хэрэгжүүлэх боломжоор бүрэн хангадаг.
A.14	ХЭХ-ыг долоо хоногийн амралтын өдрүүдэд зохион байгуулдаг уу?	0			Компанийн дүрэм, ХЭХ-ын журам	ХЭХ-ыг жил бүр ажлын өдрүүдэд зохион байгуулдаг.
A.15	Хурлаар хэлэлцэж буй асуудал тус бүрээр санал хураалт явуулдаг уу?			2	Компанийн дүрэм, ХЭХ-ын журам, ХЭХ-ын тэмдэглэл, тогтоол	Хэлэлцэж буй асуудал тус бүрээр санал хураалтыг явуулдаг.
A.16	ХЭ-гчид ХЭХ дээр хөндлөнгийн аудитороос асуулт асууж, тайлбар авах боломжоор хангагддаг уу?	0			ХЭХ-ын материал	Хөндлөнгийн аудитор ХЭХ-д оролцдоггүй.
A.17	ХЭХ-д компанийн жилийн болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны тайланг танилцуулж, хэлэлцүүлэг хийх боломж олгодог уу?			2	ХЭХ-ын журам, ХЭХ-ын тэмдэглэл	ХЭХ-д компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланг танилцуулж, хэлэлцүүлдэг.
A.18	ХЭ-ээс ХЭХ дээр асуулт тавьж хариулт авах хугацааг хурлын хэлэлцэх асуудалд оруулдаг уу?			2	ХЭХ-ын хэлэлцэх асуудлын жагсаалт, ХЭХ-ын тэмдэглэл	Хурлын дэгт асуулт хариултын цагийг тусгадаг.
A.19	ХЭХ-ын тооллогын комисс томилогдож, зохих журмын дагуу ажилладаг уу?			2	ХЭХ-ын журам, Тооллогын комисс томилсон ТУЗ-ийн тогтоол, ХЭХ-ын тэмдэглэл	ХЭХ-ын тооллогын комиссыг зохих журмын дагуу ТУЗ-с томилдог.
A.20	ХЭХ-ын тэмдэглэлийг хуульд заасан хугацаанд багтаан гаргаж хурлын даргын гарын үсэг, тамгаар баталгаажуулдаг уу?			2	Компанийн дүрэм, ХЭХ-ын журам, Хурлын тэмдэглэл	ХЭХ-ын тэмдэглэлийг 3 хоногийн дотор гаргаж хурлын даргын гарын үсэг, тамгаар баталгаажуулан СЗХ болон МХБ-д хүргүүлдэг.
Б	ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ИЖИЛ ТЭГШ БАЙДАЛ					Нийт 20 онооноос 16 оноо
B.1	ХЭ-дийн гомдлыг хүлээж авах, барагдуулах асуудлыг холбогдох дүрэм журамд тусгасан уу?			1	ХЭХ журам болон Компанийн дүрэм	Тусгайлан тусгасан заалтгүй.
B.2	Ногдол ашгийг зохих бодлого журмын дагуу цаг хугацаанд нь ХЭ- дэд хялбар арга хэлбэрээр хуваарилдаг уу??			2	Ногдол ашиг тараах шийдвэр, тараасан баримт	Ногдол ашгийг цаг хугацаанд нь ҮЦТХТ-р дамжуулан тараадаг.

2. ЗАСАГЛАЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ДҮН

№	Үндсэн зарчмууд	Асуултын тоо	Зорилтот үр дүн	Зохих оноо	Бодит үр дүн	
					Авсан оноо	Хувь
А	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ба хувьцаа эзэмшигчдийн хурал	20	20%	40	35	87%
Б	Хувьцаа эзэмшигчдийн ижил тэгш байдал	10	10%	20	16	80%
В	Оролцогч талууд	10	10%	20	15	75%
Г	Ил тод нээлтгэй байдал	20	20%	40	34	85%
Д	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	30	30%	60	47	78%
Е	Гүйцэтгэх удирдлага	10	10%	20	15	75%
Нийт		100	100%	200	162	81%

Б.3	ХЭ хүссэн тохиолдолд холбогдох мэдээллээр хангах асуудлыг журамд тусгасан уу?			2	ХЭХ-ын журам	СЗХ-ны Үнэт цаас гаргагчаас мэдээллийг нийтэд тогтмол хүргэх тухай журам
Б.4	ХЭ хүссэн тохиолдолд ХЭХ-ын өмнө ХЭ-дийн бүртгэлтэй танилцах эрхтэй байх талаар журамд тусгасан уу?	0			ХЭХ журам	Тусгайлан тусгасан заалтгүй.
Б.5	ХЭХ-аас гаргасан шийдвэр болон санал хураалтын дүнг ХЭ-дэд танилцуулах нөхцөл боломжоор хангасан уу?			2	ХЭХ-ийн журам	ХЭХ-ын шийдвэрийг 1 хоногийн дотор МХБ болон компанийн цахим хуудсаар мэдээлдэг.
Б.6	ХЭХ хуралдуулах шийдвэр гаргаснаас хойш хурлын товийг өөрчлөхгүй байх талаар зохицуулсан зохицуулалтыг мөрдөж ажилладаг уу?			2	ХЭХ-н журам	ХЭХ-ын журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Б.7	ХЭХ-д хувьцаа эзэмшигч биеэр оролцож чадахгүй тохиолдолд хэрхэн санал өгөх талаар холбогдох журамд тодорхой тусгасан уу?			2	ХЭХ-ийн журам болон компанийн дүрэм	Энэ тухай журмуудад тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Б.8	Хувьцаа эзэмшигч мэдээлэл авах хүсэлтээ цахим шуудангаар ирүүлсэн тохиолдолд түүний шаардсан мэдээллийг цахимаар хүргүүлэх асуудал журамд тусгагдсан уу?			2	Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам	Уг журмын 3.2-т заасан.
Б.9	Бүртгэлийн өдрөөс хойш хувьцаагаа бусдад шилжүүлсэн этгээд шинэ ХЭ-чид ХЭХ-д оролцох итгэмжлэл олгох эсхүл шинэ эзэмшигчийн өгсөн зааврын дагуу санал өгөх эрхийг хэрэгжүүлж ажилладаг уу?			2	ХЭХ-ийн дүрэм, ХЭХ-ийн протокол	Компанийн тухай хуулийн 68.5
Б.10	ХЭ-ийн ээлжит хурлын зар болон материалыг хувьцаа эзэмшигчдэд тэдгээрийн цахимаар хүргэдэг үү?		1		ХЭХ-ын журам,	ҮЦК-р дамжуулан цахимаар мэдээлэл хүргэдэг.
В	ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУД					Нийт 20 онооноос 15 оноо
В.1	Компанид оролцогч талуудтай харилцах харилцааг зохицуулсан бодлого, журам байдаг уу?		1		Компанийн ёс зүйн дүрэм болон Комплайнсын хөтөлбөр	Харилцааны зарчим болон ёс зүйн хэмжээ, ашиг сонирхлын зөрчлийн талаар тусгасан.
В.2	Оролцогч талуудын санал хүсэлт, өргөдөл гомдлыг хүлээн авч			2	Компанийн ёс зүйн	Энэ тухай холбогдох журамд тусган,

	барагдуулах механизм компанид бий юу?				дүрэм	хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
В.3	Компанийн хэмжээнд гарч буй хууль бус болон ёс зүйгүй практик ажиллагааны талаар ТУЗ-тэй шууд холбоо барих механизм бий юу?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм, Авлигын эсрэг журам, Сонирхлын зөрчлийг тодорхойлох сэргийлэх мэдээлэх журам	Холбогдох журмуудад тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
В.4	Компани гаргаж буй шийдвэрүүдээ оролцогч талуудын сонирхол, эрх ашгийг харгалзан гаргадаг уу?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм	Компанийн Ёс зүйн дүрэмд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
В.5	Компани нь оролцогч талуудыг шаардлагатай мэдээллээр хангаж ажилладаг уу?			2	Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам, Компанийн цахим хуудас	Компанийн болон Монголын хөрөнгийн биржийн цахим хуудсанд тогтмол мэдээлдэг.
В.6	Компани оролцогчидтой гэрээ байгуулах явцад нь хяналт тавих, дүгнэх, хариуцлага тооцох үйл ажиллагааг зохицуулсан журамтай юу?		1		Компанийн дүрэм	Тусгайлан тусгасан заалтгүй.
В.7	Компанийн бэлтгэн нийлүүлэгчид, худалдан авагчид, гэрээ гүйцэтгэгч зэрэг гол гол харилцагч талуудын хэдэн хувь нь 3-аас дээш жил хамтарсан түншүүд байдаг вэ?			2	Зээлийн гэрээ	Нийт зээлдэгчдийн 5% нь давтан зээлдэгч байдаг.
В.8	Компани нь оролцогч талуудтай холбоотой чухал үйл явдал /томоохон түншээ алдах, гэрээ цуцлагдах г.м/-ын мэдээллийг ХЭ-гч, ХО-гчдад мэдээлдэг үү?		1		Үйл ажиллагааны тайлан	ТУЗ хурал болон томоохон ХЭ-д мэдээлдэг.
В.9	Компанийн ажилтнуудын санал хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэх, тэдний нийгмийн асуудал, мэргэжил мэргэшлийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөтэй ажилладаг уу?			2	Хөдөлмөрийн гэрээ	Сургалт болон эрүүл мэндийн үзлэгийн зардлын жил болгон үйл ажиллагааны зардалд тусгадаг. Мөн ажилчдын хөнгөлөлттэй орон сууцны зээлд хамруулдаг.
В.10	Компани дотооддоо үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллагатай байх бодлогыг дэмжиж ажилладаг уу?	0			Компанийн ёс зүйн дүрэм	Тусгайлан тусгасан заалтгүй.
Г	ИЛ ТОД НЭЭЛТТЭЙ БАЙДАЛ					Нийт 40 онооноос 34 оноо
Г.1	Компани мэдээллийн журамтай юу?			2	Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам	2021 оны 2 сарын 2-ны өдөр баталсан.

Г.2	Хөрөнгө оруулагчтай харилцах болон нийтэд мэдээлэл хүргэх зохистой тогтолцоог бүрдүүлсэн үү?			2	Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, Компанийн цахим хуудас, Жилийн болон хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	Компанийн холбогдох журмуудад тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Г.3	Хувьцаа эзэмшигчидтэй харилцах, нийтэд мэдээлэл түгээх, СЗХ болон МХБ-ээс тогтоосон журмын дагуу мэдээллийг тогтмол хүргэх чиг үүрэг бүхий ажилтантай юу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга энэхүү чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажилладаг.
Г.4	ТУЗ-ийн болон компанийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж буй дүрэм, журмыг өөрийн цахим хуудас дээр байршуулан нийтэд мэдээлж ажилладаг уу?	0			Цахим хуудас	МХБ болон өөрийн цахим хуудсанд ТУЗ болон ХЭХ-ын тогтоол шийдвэрүүдийг тогтмол байршуулдаг.
Г.5	Компанийн цахим хуудсанд байршуулсан мэдээлэл нь өнөөгийн болон ирээдүйн хөрөнгө оруулагчдын хэрэгцээ шаардлагад бүрэн нийцэж чадсан уу?			2	Компанийн цахим хуудас	Мэдээллийг тогтмол цаг тухай бүр нь шинэчилдэг.
Г.6	ХЭ-чдийн ээлжит хурлын зар мэдэгдлийг СЗХ, МХБ болон ХЭ-чдэд цаг хугацаанд нь хүргүүлсэн үү?			2	ХЭХ-ын журам, ХЭХ-ын материал, МХБ болон компанийн цахим хуудас, өдрийн тугмын сонин	Жил бүр цаг хугацаанд нь хүргүүлдэг.
Г.7	ХЭ-гчдийн ээлжит хурлын шийдвэрийг СЗХ, МХБ болон ХЭ-гчдэд цаг хугацаанд нь хүргүүлсэн үү?			2	ХЭХ-ын журам, ХЭХ-ын материал, МХБ болон компанийн цахим хуудас	Жил бүр цаг хугацаанд нь хүргүүлдэг.
Г.8	Компани олон улсын стандартад нийцсэн нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичгийг баталж, мөрдөн ажилладаг уу?			2	Санхүүгийн тайлан, НББ заавар	2021.02.02-нд шинэчлэн баталсан.
Г.9	Компанийн санхүүгийн тайланг тогтоосон хугацаанд гарган СЗХ, МХБ-д хүргүүлж, нийтэд мэдээлдэг үү?			2	МХБ болон компанийн цахим хуудас	Жил бүр цаг хугацаанд нь хүргүүлж, нийтэд мэдээлдэг.
Г.10	Жилийн үйл ажиллагааны тайланг холбогдох хууль журмын дагуу гаргаж мэдээлдэг үү?			2	МХБ болон компанийн цахим хуудас, үйл ажиллагааны тайлан	Үйл ажиллагааны тайланг холбогдох хууль журмын дагуу агуулгаар бэлтгэн гаргадаг.
Г.11	Жилийн үйл ажиллагааны тайланд компанийн (санхүүгийн бус) үйл ажиллагаа, түүний өрсөлдөх чадвар ямар байгаа болон бусад санхүүгийн холбогдолгүй асуудлын талаар тодорхой тусгадаг уу?			2	Үйл ажиллагааны тайлан	Санхүүгийн болоод санхүүгийн бус үйл ажиллагааны тайланг тусгадаг.

Г.12	Компанийн нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчдийн талаарх мэдээлэл ил тод байдаг уу?			2	МХБ цахим хуудас, компанийн үйл ажиллагааны тайлан	Нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчдийн мэдээллийг МХБ болон компанийн цахим хуудас, үйл ажиллагааны тайланд ил тодоор мэдээлдэг	
Г.13	Компанийн эрх бүхий албан тушаалтнуудын хувьцааны эзэмшлийн талаарх мэдээлэл ил тод байдаг уу?			2	Монголын Хөрөнгийн биржийн цахим хуудас, Жилийн болон хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	МХБ-н цахим хуудас болон үйл ажиллагааны тайланд ил тодоор мэдээлдэг.	
Г.14	Тухайн жилийн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэмжээний хэлцлийн талаар нийтэд мэдээлдэг үү?			2	Үйл ажиллагааны тайлан болон МХБ-н цахим хуудас	Тогтмол мэдээлдэг.	
Г.15	Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийн талаарх мэдээллийг жилийн тайланд тусгадаг уу?		2		Жилийн үйл ажиллагааны тайлан	ТУЗ хуралд тайлагнаж, үйл ажиллагааны тайланд тусгадаг.	
Г.16	Компанийн эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшууллын талаарх мэдээллийг жилийн тайланд тусгадаг уу?		1		Жилийн болон хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	Үйл ажиллагааны тайланд ерөнхий байдлаар тусгадаг.	
Г.17	Компанийн засаглалын тайлан, КЗ-ын кодексыг хэрэгжүүлж байгаа эсэх тухай мэдэгдлийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд тусгадаг уу?			2	Жилийн болон хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	ТУЗ хуралд тайлагнаж, үйл ажиллагааны тайланд тусгадаг.	
Г.18	Компанийн чухал үйл явдал, үнэт цаасны үнэ ханшид нөлөөлөх мэдээллийг тухай бүр шуурхай хүргэх талаар холбогдох журамд тусгаж, хэрэгжүүлдэг үү?			2	Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам, Монголын хөрөнгийн биржийн цахим хуудас	Холбогдох журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.	
Г.19	Компани дотоод мэдээлэл ашиглан арилжаа хийж байгаа эсэхэд хяналт тавих тогтолцоог бүрдүүлсэн үү?	0			Тусгайлсан зохицуулалт байхгүй.	Тусгайлсан зохицуулалт байхгүй.	
Г.20	Хөндлөнгийн аудиторыг хугацаанаас нь өмнө сольсон тохиолдолд энэ талаар нийтэд мэдээлэх тухай холбогдох журамд тусгаж ажилладаг уу?			2	Компанийн дүрэм болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Компанийн холбогдох журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.	
Д	ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ					Нийт 60 онооноос 47 оноо	
Д.1	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохицуулсан журамтай юу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	2020.10.23-нд шинэчлэн баталсан.	
Д.2	ТУЗ-ийн гүйцэтгэх үүрэг, хүлээх хариуцлагыг тодорхойлсон уу?			2	Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Энэ тухай холбогдох дүрэм журмуудад тусгасан.	
Д.3	ТУЗ нь компанийн үйл ажиллагааны стратегийг тодорхойлж, удирдамж зөвлөмжөөр хангаж ажилладаг уу?			2	Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, ТУЗ-ийн хурлын тэмдэглэл	ТУЗ нь энэхүү үүргээ бүрэн хэрэгжүүлэн ажилладаг.	

Д.4	ТУЗ-ийн даргыг компанийн гүйцэтгэх удирдлагын багийн гишүүдээс сонгохгүй байх зохицуулалтыг холбогдох журамд тусгасан уу?			2	Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Холбогдох дүрэм журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Д.5	ТУЗ-ийн бүрэлдэхүүн хангалттай тооны хараат бус гишүүдтэй юу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Нийт 9 гишүүнээс 3 хараат бус гишүүнтэй.
Д.6	ТУЗ-ийн хурлын жилийн төлөвлөгөө гаргаж ажилладаг уу?		1		ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	ТУЗ журмаар улиралд нэг удаа хуралддаг бөгөөд шаардлагатай үед нэмэлт хурал хуралддаг.
Д.7	ТУЗ-ийн гишүүд ХЭХ-д биечлэн оролцож, Хувьцаа эзэмшигчдийн асуултад хариулт өгдөг байх үүргийг холбогдох журамд тусгасан уу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Холбогдох журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Д.8	Хамгийн сүүлийн ХЭХ-д ТУЗ-ийн гишүүдийн хэдэн хувь оролцсон бэ?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	2021.05.10-нд цахимаар 100% ирцтэй оролцсон.
Д.9	Орон тооны ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргатай юу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам ТУЗ-ийн тогтоол	Орон тооны ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргатай.
Д.10	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын эрх үүрэг, хариуцлага нь тодорхой байдаг уу?			2	Компанийн дүрэм болон ТУЗ-н үйл ажиллагааны журам	Холбогдох журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг
Д.11	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын цалин урамшуулал нь бусад эрх бүхий албан тушаалтнытай ижил хэмжээнд тогтоогдсон уу?			2	ХЭХ тогтоол болон тэмдэглэл	ТУЗ-ын бусад гишүүдтэй адил хэмжээтэй тогтоогдсон.
Д.12	ТУЗ-ийн дэргэд нэр дэвшүүлэх болон цалин урамшууллын хороотой юу?			2	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам ТУЗ тогтоол	2019.05.06 өдрийн 03/01 тоот ТУЗ-ийн тогтоол
Д.13	Нэр дэвшүүлэх болон цалин урамшууллын хорооны үйл ажиллагааг зохицуулсан журамтай юу?			2	Нэр дэвшүүлэх болон цалин урамшууллын хорооны журам	2020.10.23-ны ТУЗ-ийн хурлаар шинэчлэн баталсан.
Д.14	ТУЗ-ийн нэр дэвшүүлэх үйл ажиллагаа нь зохих журмын дагуу явагддаг уу?			2	Нэр дэвшүүлэх хорооны журам	Нэр дэвшүүлэх үйл ажиллагаа нь холбогдох журмын дагуу явагддаг.
Д.15	ТУЗ-д нэр дэвшүүлэх, нэр дэвшигчдээс сонголт хийх, санал хураах асуудлыг журамд бүрэн, ойлгомжтой тусгаж, журмаа ил тод болгосон уу?			2	Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, Нэр дэвшүүлэх хорооны дүрэм	Энэ тухай компанийн холбогдох дүрэм журамд тусган, хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
Д.16	Цалин урамшууллын хороо нь ТУЗ-ийн гишүүд болон гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий албан тушаалтанд олгох цалин урамшууллын бодлоготой юу?		1		ХЭХ-ын тогтоол, тэмдэглэл, Хөдөлмөрийн гэрээ	ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин урамшууллын хэмжээг ХЭХ-аар хэлэлцэн шийдвэрлүүлдэг.
Д.17	ТУЗ-ийн гишүүд болон гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааг үнэлж дүгнэдэг үү?		1		ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, ТУЗ-ийн дүгнэлт	Жил бүр ТУЗ-с дүгнэлт өгдөг.

Д.18	Тайлангийн жил дууссаны дараа ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгч, урамшууллын хэмжээг тогтоодог уу?			2	Компанийн дүрэм, хүний нөөцийн үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын хорооны хурлын материал, холбогдох журам	СЗХ-ны Цалин урамшуулалтын хорооны үлгэрчилсэн журмын 2.1.6
Д.19	ТУЗ-ийн дэргэд Аудитын хороотой юу?			2	Эрсдэл, аудитын хорооны дүрэм	Аудитын хороотой.
Д.20	Аудит, цалин урамшуулал болон нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь хараат бус гишүүн байдаг уу?			2	Тийм.	Хороодын дүрэм, Хороодын гишүүдийг томилох тухай ТУЗ-ийн тогтоол,
Д.21	Аудитын хороо нь компанийн санхүүгийн тайланг нягтлан шалгасан талаар дүнг хэлэлцэж дүгнэлт өгдөг үү?		1		ТУЗ-ын хурал тэмдэглэл	Жил бүрийн ТУЗ-ийн хурал дээр хөндлөнгийн аудитын тайлангийн үр дүнг хэлэлцэж дүгнэлт өгдөг.
Д.22	Аудитын хороо нь компанийн дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоонд үнэлэлт дүгнэлт өгсөн үү?		1		Зөвхөн ТУЗ дүгнэлт өгдөг.	Зөвхөн ТУЗ дүгнэлт өгдөг.
Д.23	ТУЗ-өөс томилогддог дотоод аудитын албатай юу?	0			Комплайнсын хөтөлбөр	Комплайнсын ажилтантай.
Д.24	Дотоод аудитын албаны тайланг ТУЗ хэлэлцэж, дүгнэлт гаргасан уу?		1		Комплайнсын хөтөлбөр	Комплайнсын ажилтан ТУЗ-д ажлаа тайлагнадаг.
Д.25	Хөндлөнгийн аудиторыг сонгох ажиллагааг зохицуулах бодлого журамтай юу?		1		Компанийн дүрэм, ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	Тусгайлан гаргасан бодлого журам байхгүй
Д.26	Аудитын хороо нь хөндлөнгийн аудиторыг нэр дэвшүүлж ТУЗ-д танилцуулж ажилладаг уу?		1		ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, ТУЗ тогтоол	ТУЗ-д хуралд танилцуулж, Хөндлөнгийн аудиторыг сонгодог.
Д.27	Хөндлөнгийн аудиторыг сонгон шалгаруулсан байдал, түүний бие даасан, хараат бус байдлыг батлах баримт мэдээллийг ХЭХ-д танилцуулдаг уу?		1		ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам	ТУЗ-н хуралд танилцуулдаг. Хөндлөнгийн аудиторын талаарх мэдээллийг үйл ажиллагааны тайланд тайлагнадаг.
Д.28	ТУЗ-ийн хороо бүр тогтмол хуралддаг уу?		1		ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам Хороодын журам	Шаардлагатай тохиолдолд хуралддаг.
Д.29	ТУЗ-ийн хороо бүр тайлан гаргадаг уу?	0			ТУЗ хурал, тэмдэглэл	ТУЗ-ийн хуралд танилцуулдаг.
Д.30	ТУЗ-ийн ёс зүйн кодексийг батлан мөрддөг үү?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм	Компанийн ёс зүйн дүрэмд тусгасан.
Е	ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА					Нийт 20 онооноос 15 оноо

E1	Гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааг зохицуулсан тусгай журам заавартай юу?			2	Компанийн дүрэм болон Хөдөлмөрийн гэрээгээр	Ажлын байрны тодорхойлолт
E2	Гүйцэтгэх удирдлага холбогдох журмын дагуу үйл ажиллагааны үр дүнг тогтмол тайлагнадаг уу?			2	Сар тутмын болон үйл ажиллагааны тайлан	Гүйцэтгэх удирдлага нь ТУЗ-ийн хуралд тогтмол үйл ажиллагаа болон санхүүгийн үр дүнг тайлагнадаг.
E3	ТУЗ-өөс удирдлагын багийн үйл ажиллагааг үнэлэх дүгнэх журмыг боловсруулсан уу?	0			Үйл ажиллагааны тайлан	Үйл ажиллагааны тайлан
E4	Компани дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын бодлоготой юу?		1		Зээлийн бодлого журам	Нэгдсэн бодлого байхгүй.
E5	Гүйцэтгэх удирдлага сонирхлын зөрчил бүхий аливаа үйл ажиллагаанаас зайлсхийх талаар зохицуулсан зохицуулалтыг холбогдох дүрэм, журамд тусгасан уу?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм, Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны журам, Сонирхлын зөрчлийг тодорхойлох сэргийлэх мэдээлэх журам	Холбогдох дүрэм журамд тусгасан.
E6	Нийтэд нээлттэй бус дотоод мэдээллийг хувийн ашиг сонирхлын үүднээс ашиглах, задруулахыг хориглох хяналт зохицуулалтыг хэрэгжүүлдэг үү?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм, Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны журам, Сонирхлын зөрчлийг тодорхойлох сэргийлэх мэдээлэх журам	Холбогдох дүрэм журамд тусган хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.
E.7	Гүйцэтгэх удирдлагын тухайн компанийн үнэт цаасны арилжаанд оролцож буй байдлыг ил тод болгодог уу?			2	Үйл ажиллагааны тайлан	Энэ тухай үйл ажиллагааны тайланд тусгадаг.
E.8	Компани ёс зүйн дүрэмтэй юу?			2	Компанийн ёс зүйн дүрэм	2021.02.02 шинэчлэн баталсан.
E.9	Гүйцэтгэх удирдлагын цалин урамшууллыг нийтэд мэдээлдэг үү?		1		Үйл ажиллагааны тайлан	Тайланд ерөнхий байдлаар тусгадаг.
E.10	Удирдлагын залгамж халааны бодлоготой юу?		1		Хөдөлмөрийн дотоод журам,	Хөдөлмөрийн дотоод журам,

4. КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫГ САЙЖРУУЛАХАД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Тандэм Инвэст ББСБ ХК нь 2020 оны засаглалын өөрийн үнэлгээ 81% үр дүнтэй гарсан. Компани нь 2020 оны засаглалын үнэлгээний үр дүнд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллах шаардлагатай гэж дүгнэсэн. Үүнд:

1. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ БА ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРАЛ:

- ✓ Гүйцэтгэх удирдлага болон эрх бүхий албан тушаалтанд олгосон цалин урамшууллын тайланг Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд дэлгэрэнгүй танилцуулах
- ✓ Хөндлөнгийн аудиторын төлөөллийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцуулах
- ✓ Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг амралтын өдрөөр зохион байгуулдаг болох

2. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ИЖИЛ ТЭГШ БАЙДАЛ:

- ✓ Өргөдөл санал гомдол хүлээн авах, шийдвэрлэх журам боловсруулах
- ✓ Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зарыг хувьцаа эзэмшигчдийн хувийн цахим хаягаар хүргэх боломж судлах

3. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУД:

- ✓ Оролцогч талуудын харилцааг зохицуулсан тусгайлсан журам боловсруулах

4. ИЛ ТОД НЭЭЛТТЭЙ БАЙДАЛ:

- ✓ Компанийн цахим хуудсанд байршуулсан мэдээллийн агуулгыг сайжруулах
- ✓ ТУЗ болон компанийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж буй дүрэм журмыг өөрийн цахим хуудсанд байршуулах
- ✓ Жилийн үйл ажиллагааны тайланд эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшууллын мэдээллийг дэлгэрэнгүй тусгах

5. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ:

- ✓ Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын жилийн төлөвлөгөөг гаргах
- ✓ Цалин урамшууллын нэгдсэн бодлого боловсруулах
- ✓ Аудитын хорооны дүгнэлтийг тогтмол гаргаж, ТУЗ хуралд танилцуулж байх
- ✓ Дотоод Аудитын албатай болох
- ✓ Хөндлөнгийн аудитор сонгох үйл ажиллагааг оролцогч талуудын харилцааг зохицуулсан журамд тусгах
- ✓ Хөндлөнгийн аудиторыг сонгон шалгаруулалтын талаарх мэдээллийг ХЭХ-д танилцуулж хэвших
- ✓ ТУЗ-ийн хороодын жилийн хурлын төлөвлөгөө болон тайланг тогтмол гаргаж байх

6. ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА:

- ✓ Компанийн дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын бодлого боловсруулах
- ✓ Удирдлагын залгамж халааны бодлого боловсруулах

ЗАСАГЛАЛЫН ӨӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН БЭЛТГЭСЭН:

ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга

Б.Бадамцэцэг

Б.БАДАМЦЭЦЭГ

ТАЙЛАНГ ХЯНАЖ БАТАЛСАН:

ТУЗ-ийн дарга

Ч.Чинзориг

Ч.ЧИНЗОРИГ

